

Sygn. akt I PK 317/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa J. S.
przeciwko Przedsiębiorstwu Handlowo-Usługowemu W. z siedzibą w B. o
wynagrodzenie za pracę z godzinach nadliczbowych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w O.
z dnia 21 lipca 2015 r., sygn. akt IV Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 lipca 2015 r., IV Pa (...) Sąd Okręgowy w O.,
IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację pozwanego PHU W.
w B. od wyroku Sądu Rejonowego w M., VIII Zamiejscowy Wydział Pracy z
siedzibą w B. z dnia 26 marca 2015 r., VIII P (...). W wyroku tym Sąd Rejonowy
uwzględnił powództwo J. S. o zapłatę wynagrodzenia z tytułu pracy w godzinach
nadliczbowych.

Skargę kasacyjną od tego wyroku wywiódł pełnomocnik pozwanego,
zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenia:

1/ art. 151¹ § 1 i 2 k.p. a także art. 151⁸ § 1 k.p. przez ich niewłaściwe
zastosowanie oraz art. 151¹ § 4 k.p. i art. 151⁸ § 2 k.p. przez ich niezastosowanie
polegające na przyjęciu, że praca powoda nie stanowiła pracy świadczonej stale

poza zakładem pracy oraz, że przekraczanie przez powoda czasu pracy stanowiło podstawę żądania zapłaty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych mimo ustalenia ryczału za taką pracę,

2/ art. 149 § 1 k.p. przez jego niewłaściwe zastosowanie i art. 149 § 2 k.p. przez jego niezastosowanie polegające na przeniesieniu ciężaru dowodu czasu pracy na pracodawcę,

3/ art. 151¹ § 3 k.p. oraz art. 151⁵ § 3 k.p. przez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu za podstawę obliczenia wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych stawki innej niż ujęta w umowie o pracę,

4/ art. 151⁵ § 1 - § 3 k.p. przez przyjęcie, że czas pełnionego przez pracownika dyżuru w delegacji jest wliczany do czasu pracy,

5/ art. 291 § 1 k.p. i art. 292 k.p. przez ich niewłaściwe zastosowanie, które nie uwzględniało zmodyfikowanego przez powoda w dniu 11 grudnia 2014 r. powództwa,

6/ art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez pominięcie wniosków dowodowych z opinii biegłych z zakresu badania dokumentów i księgowości,

7/ art. 381 k.p.c. przez pominięcie dowodów z dokumentów złożonych w trakcie rozprawy apelacyjnej,

8/ art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. przez brak rozważenia i uwzględnienia okoliczności wynikających z całokształtu materiału dowodowego,

9/ art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez brak odniesienia się do zarzutu przedawnienia,

10/ art. 193 § 2¹ k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. przez uznanie za skuteczne uznanie za skuteczne rozszerzenie powództwa w dniu 11 grudnia 2014 r. oraz art. 162 k.p.c. przez przyjęcie, że strona pozwana powinna była zgłosić w tym trybie zastrzeżenie do rozszerzenia powództwa

Jako okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano:

1/ oczywistą zasadność skargi albowiem doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 291 § 1 k.p. i art. 292 k.p.) oraz przepisów postępowania (art. 193 § 2¹ k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c., art. 162 k.p.c., art. 217

§ 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 381 k.p.c.) a sąd odwoławczy nie rozważył zarzutu przedawnienia,

- 2/ występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, polegających na:
- określeniu kryteriów uznania, że praca świadczona jest stale poza zakładem pracy w rozumieniu art. 151¹ § 4 k.p. oraz art. 151⁸ § 2 k.p.,
 - odpowiedzi na pytanie, czy pełnienie przez pracownika dyżuru w delegacji powinno być równoznaczne z pełnieniem dyżuru w domu (art. 151⁵ § 3 k.p.),
 - określeniu zasad przyjmowania podstawy obliczenia dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych w sytuacji, gdy ustalona w umowie o pracę godzinowa stawka wynagrodzenia jest niższa aniżeli stawka wynikająca z minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie podlega przyjęciu do rozpoznania.

Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wielokrotnie wyjaśniał sposób interpretacji art. 398⁹ § 1 k.p.c., wskazując jak należy rozumieć wymienione tam przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W dorobku judykatury mieszczą się także ugruntowane wyjaśnienia odnośnie do sposobu ujęcia tej przesłanki w skardze kasacyjnej.

I tak, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne wymaga sformułowania tego zagadnienia, a nadto przedstawienia własnej propozycji interpretacyjnej skarżącego (por. np. postanowienie SN z dnia 12 stycznia 2004 r., I PK 476/03). Polega to na wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, wyjaśnieniu dlaczego jest ono istotne, albo na określeniu, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości (por. np. postanowienie SN z dnia 19 marca 2004 r., II PK 4/04). Chodzi zatem o dokonanie analizy dogmatycznej z wykorzystaniem metod prawniczych, co ma wykazać istnienie owych wątpliwości i przekonać o tym Sąd Najwyższy. Takiego uzasadnienia nie przedstawiono w skardze kasacyjnej, którego treść sprowadza się do omówienia

innymi słowami treści zagadnień, natomiast nie zawiera śladu analizy prawnej. Dla przykładu, formułując rzekome zagadnienie dotyczące kwoty, służącej obliczeniu dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych – w relacji treści umowy do minimalnego wynagrodzenia za pracę skarżący nie pokusił się nawet o refleksję z wykorzystaniem kardynalnej zasady uprzywilejowania pracownika (art. 18 k.p.).

Jeśli chodzi o oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, to w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że powinna dać się ona stwierdzić na pierwszy rzut oka bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (por. np. postanowienie z dnia 2 sierpnia 2007 r., sygn. III UK 45/07, niepubl.). Samo z siebie naruszenie prawa materialnego w wyroku sądu odwoławczego nie stanowi o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (por. postanowienie SN z dnia 11 maja 2006 r., sygn. I PK 283/05). Także i ta okoliczność musi zostać wyjaśniona w skardze, czego w niniejszej sprawie nie uczyniono – w części uzasadniającej wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania.

Ani uzasadnieniu zagadnienia prawnego ani oczywistej zasadności skargi nie może służyć uzasadnienie podstaw skargi kasacyjnej – stanowiąca inną, odrębną, część tego środka zaskarżenia. Jak podkreśla Sąd Najwyższy (por. np. postanowienie z dnia 24 września 2015 r., II PK 27/15) wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyslać.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

